

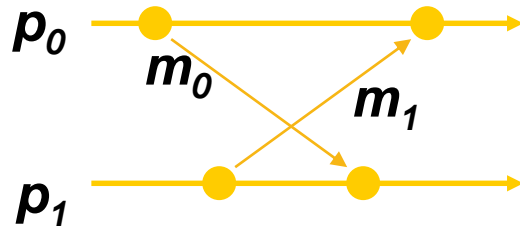
DISTRIBUIRANI ALGORITMI I SISTEMI

Motivacija za logičke satove

2

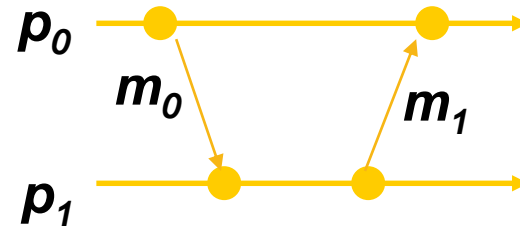
- U asinhronim sistemima, često ne možemo orediti koji od dva događaja se desio pre onog drugog:

Primer A

U primeru A, procesori neznaju koja poruka je prva poslata. Verovatno to nije važno.

Primer B

U primeru B, procesori znaju koja poruka je prva poslata. Može biti važno.

Pokušajmo da uredimo relativni redosled *nekih* (ne svih) događaja.

Delimičan redosled „desio se pre“

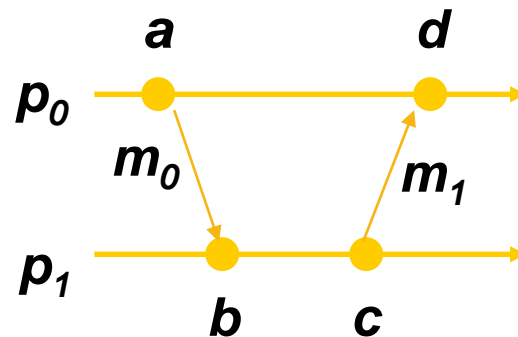
3

- U datom izvršenju, događaj računanja a **desio se pre** događaja računanja b , što se označava sa:
 $a \rightarrow b$, ako
  1. a i b se desili na istom procesoru i a prethodi b , ili
  2. a je rezultat slanja m i b uključuje prijem m , ili
  3. postoji događaj računanja c takav da $a \rightarrow c$ i $c \rightarrow b$ (tranzitivna zatvorenost)

Delimičan redosled „desio se pre“

4

- Desio se pre znači da informacija može teći od a do b , tj., da a može uzrokovati b .

$a \rightarrow b$

$b \rightarrow c$

$c \rightarrow d$

$a \rightarrow c$

$a \rightarrow d$

$b \rightarrow d$

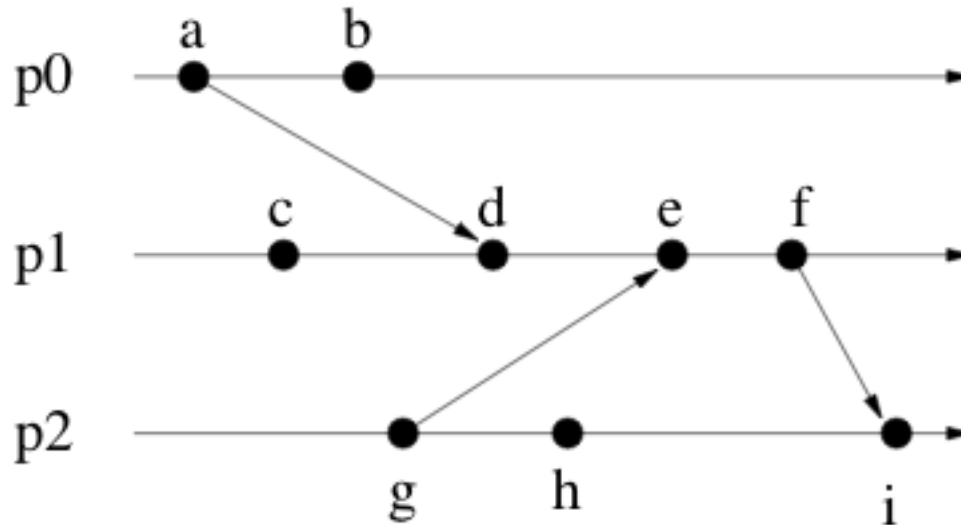
Konkurentni događaji

5

- Ako se a nije sedio pre b , i b se nije desio pre a , onda su a and b **konkurentni**, oznaka $a \parallel b$.

Primer relacija desio se pre

6

Pravilo 1: $a \rightarrow b, c \rightarrow d \rightarrow e \rightarrow f, g \rightarrow h, h \rightarrow i$

Pravilo 2: $a \rightarrow d, g \rightarrow e, f \rightarrow i$

$h \parallel e, \dots$

Pravilo 3: $a \rightarrow e, c \rightarrow i, \dots$

Logički satovi

7

- **Logički satovi** su vrednosti dodeljene događajima da bi se obezbedila info. o redosledu događaja.
- Ceo broj $L(e)$ se dodeljuje svakom događaju računanja e u nekom izvršenju tako da ako $a \rightarrow b$, onda $L(a) < L(b)$.

Algoritam logičkih vremenskih pečata (Timestamps)

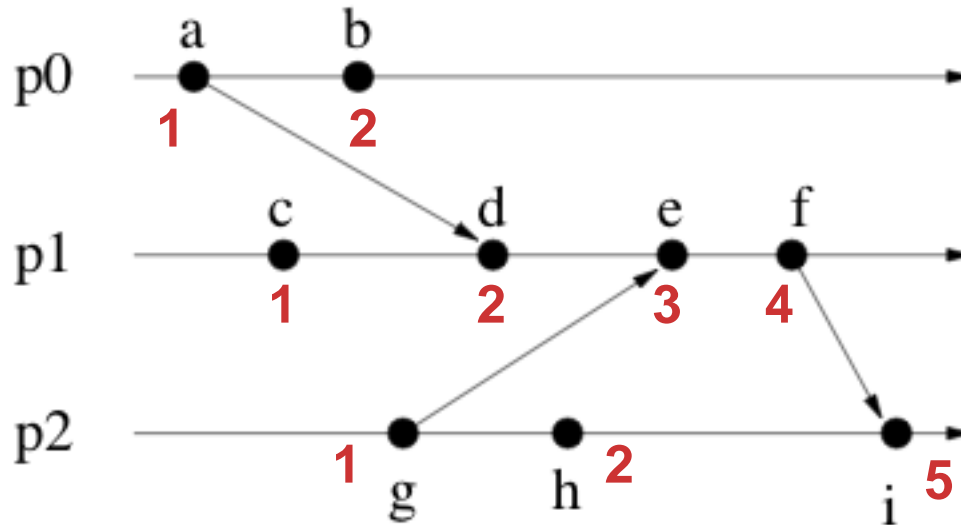
8

- Svaki p_i održava brojač (**logički vrem. pečat**) L_i , inicijalno 0
- Svaka poruka koju p_i šalje je pečatirana sa tekućom vrednošću od L_i
- p_i inkrementira L_i u svakom koraku tako da bude veći od
  - ▣ njegove tekuće vrednosti, i
  - ▣ vrem. pečata on svih poruka primljenih u tom koraku
- Ako je a događaj u p_i , onda se $L(a)$ -u dodeljuje vrednost od L_i na kraju a .

Primer logičkih vrem. pečata

9

$a \rightarrow b : L(a) = 1 < 2 = L(b)$

$f \rightarrow i : L(f) = 4 < 5 = L(i)$

$a \rightarrow e : L(a) = 1 < 3 = L(e)$

itd.

Dobijanje totalnog redosleda

10

- Ako je potreban totalni redosled, ID procesora se mogu koristiti za razlikovanje pečata (break ties).
- U primeru, $L(a) = (1,0)$, $L(c) = (1,1)$, itd.
- Vrem. pečati su uređeni leksikografski.
- U primeru, $L(a) < L(c)$.

Nedostaci logičkih satova

11

- $a \rightarrow b$ implicira $L(a) < L(b)$, ali $L(a) < L(b)$ ne mora da implicira $a \rightarrow b$.
- U predhodnom primeru, $L(g) = 1$ i $L(b) = 2$, ali g se nije desio pre b .
- Razlog je što „desio se pre“ daje delimičan redosled, dok su vrednosti logičkih satova celi br., koji su totalno uređeni.

Vektorski satovi

12

- Generalizuju logičke satove tako da obezbede uzročnu i neuzročnu informaciju.
- Koriste se vrednosti iz delimično uređenog skupa umesto iz totalno uređenog skupa.
- Vrednost $V(e)$ se dodeli svakom događaju računanja e u nekom izvršenju tako da $a \rightarrow b$ ako i samo ako $V(a) < V(b)$.

Algoritam vektorskih vremenskih pečata

13

- Svaki p_i održava n -vektor V_i , inicijalno svi el. 0
- Elem j u V_i je p_i -jeva procena koliko koraka je p_j izveo
- Svaka poruka koju p_i šalje se pečatira sa tekućom vrednosti od V_i
- U svakom koraku, $V_i[i]$ se povećava za 1
- Po prijemu poruke sa vektorskim pečatom T , ažurira se svaki elem $j \neq i$ od V_i tako da
$$V_i[j] = \max(T[j], V_i[j])$$
- Ako je a događaj u p_i , onda postavi $V(a)$ da ima vrednost V_i na kraju a .

Rukovanje vektorskim vremenskim pečatima

14

Neka su V i W dva n -vektora celih brojeva.

Jednakost: $V = W$ iff $V[i] = W[i]$ za svako i .

Primer: $(3,2,4) = (3,2,4)$

Manje ili jednako: $V \leq W$ iff $V[i] \leq W[i]$ za svako i .

Primer: $(2,2,3) \leq (3,2,4)$ i $(3,2,4) \leq (3,2,4)$

Manje od: $V < W$ iff $V \leq W$ ali $V \neq W$.

Primer: $(2,2,3) < (3,2,4)$

Neuporediv: $V \parallel W$ iff $!(V \leq W)$ i $!(W \leq V)$.

Primer: $(3,2,4) \parallel (4,1,4)$

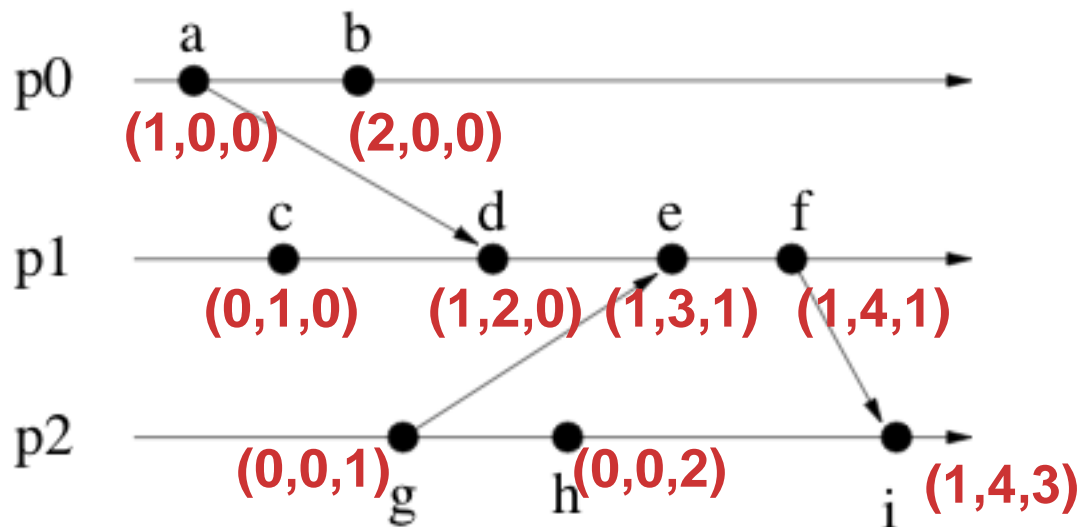
Rukovanje vektorskim vremenskim pečatima

15

- Ovako def. delimično uređenje **nije** isto kao leksikografsko uređenje.
- Leksikografsko uređenje je totalno uređenje vektora.
- Uporedi $(3,2,4)$ sa $(4,1,4)$ u ova dva pristupa.

Primer vektorskih vrem. pečata

16

$V(g) = (0,0,1)$ i $V(b) = (2,0,0)$, koji su neuporedivi.
Uporedi sa logičkim satovima $L(g) = 1$ i $L(b) = 2$.

Korektnost vektorskih vrem. pečata

17

Teoreme (4.5 & 4.6): Vektorski vrem. pečati implementiraju vektorske satove.

Dokaz: Prvo, pokažimo: $a \rightarrow b$ implicira $V(a) < V(b)$.

Slučaj 1: a i b se desili u p_i , i to a prvi. Pošto se V_i povećava za svaki korak, $V(a) < V(b)$.

Korektnost vektorskih vrem. pečata

18

Slučaj 2: a se desi u p_i i uzrokuje slanje m , dok se b desi u p_j i uključuje prijem m .

- ▣ Tokom b , p_j ažurira svoj vektor vrem. pečat tako da $V(a) \leq V(b)$.
- ▣ p_i -jeva procena broja koraka koje je izveo p_j nikada nije prevelika. Pošto se m ne može primiti pre nego je poslata, procenjen br. koraka je uvek manji ili jednak od stvarnog broja. Tj. $V(a)[j] < V(b)[j]$.
- ▣ Sledi da je $V(a) < V(b)$.

Korektnost vektorskih vrem. pečata

19

Slučaj 3: Postoji c takav da $a \rightarrow c$ i $c \rightarrow b$.

Na osnovu indukcije (iz Slučajeva 1 i 2) i tranzitivnosti relacije $<$, $V(a) < V(b)$.

Zatim, pokažimo: $V(a) < V(b)$ implicira $a \rightarrow b$.

Ekvivalentno sa: $!(a \rightarrow b)$ implicira $!(V(a) < V(b))$.

Korektnost vektorskih vrem. pečata

20

- Predpostavimo: a se desio u p_i , b se desio u p_j , i a se nije desio pre b .
- Neka je $V(a)[i] = k$.
- Pošto se a nije desio pre b , ne postoji lanac poruka od p_i do p_j sa izvištem u p_i -jevom k -tom koraku, ili kasnije, i krajem u p_j pre b .
- Sledi $V(b)[i] < k$.
- Sledi $\neg(V(a) < V(b))$.

Veličina vektorskih vrem. pečata

21

- Vektorski vrem. pečati su veliki:
  - n elemenata u svakom od njih
  - vred. elemenata rastu bez ograničenja
- Da li postoji efikasniji način implementacije vektorskih satova?
- Odgovor je NE, barem pod nekim uslovima.

Donja granica veličine vekt. sata

22

Teorema (4.7): bilo koja izvedba vektorskog sata pomoću vektora realnih brojeva zahteva vektore dužine n (broj procesora).

Primena uzročnosti:

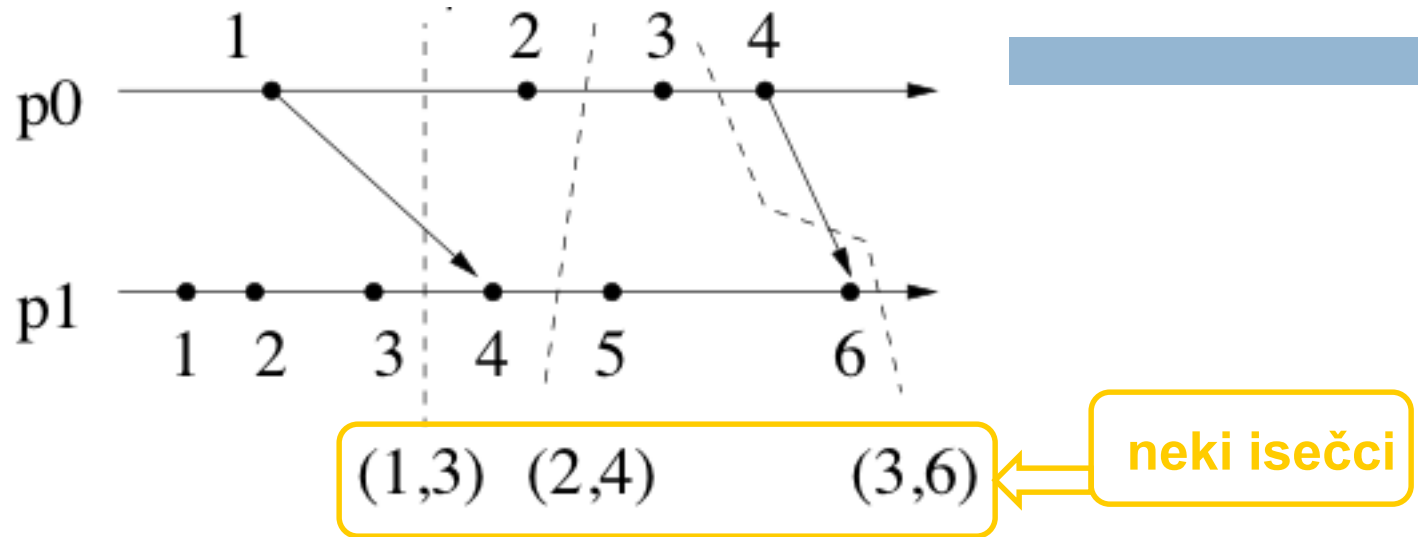
Konzistentni isečci

29

- Razmotrimo sistem sa asinhronim slanjem poruka sa:
  - FIFO isporukom poruka po kanalu
  - prijemom najviše 1 por po koraku računanja
- Brojmo korake računanja za svaki procesor $1, 2, 3, \dots$
- **Isečak** nekog izvršenja je $K = (k_0, \dots, k_{n-1})$, gde k_i indicira broj koraka računanja koje je izveo p_i

Konzistentni isečci

30

U **konzistentnom** isečku $K = (k_0, \dots, k_{n-1})$, ako se korak s na p_j desio pre koraka k_i na p_i , onda je $s \leq k_j$.

$(1,3)$ i $(2,4)$ su konzistentni.

$(3,6)$ je nekonzistentan: korak 4 na p_0 se desio pre koraka 6 na p_1 , ali 4 je veće od 3.

Pronalaženje skorašnjeg konzistentnog isečka

31

Problem, Verzija 1: Svim procesorima je dat isečak K i oni treba da odrede max konz. isečak koji je $\leq K$.

Aplikacija: Oporavak zasnovan na log datoteci.

- ▣ Procesori periodično zapisuju svoje stanje u stalnu mem.
- ▣ Kada se proc oporavlja od ispada, on proba da uđe u poslednje zapisano stanje, ali mora da se koordinira sa drugim procesorima

Rešenje sa vektorskim satovima

32

- Implementirati vekt. satove koristeći vekt. vrem. pečate koji se dodaju u aplikacionim porukama.
- Sačuvati vekt. sat za svaki korak računanja u lokalni niz `store[1,...]`
- Kada se p_i -ju zada ulazni isečak K :
  - for $x := K[i]$ down to 1 do
  - if $store[x] \leq K$ then return x
  - return x (elem za p_i u globalnom odgovoru)

Šta je sa stanjem kanala?

33

- Stanja procesora nisu dovoljna da snime celokupno stanje sistema.
- Poruke u tranzitu se moraju izračunati.
- Rešenje ovde zahteva
  - ▣ dodatno skladište (broj poruka)
  - ▣ dodatno računanje u vreme oporavka (uključujući reprodukciju orig. izvršenja da bi se snimile poruke koje su poslate a nisu primljene)

Drugi način uzimanja skorašnjeg konzistentnog stanja

34

Problem, Verzija 2: Podskup procesora inicira (u proizvoljnim vremenima) traženje konzistentnog isečka sa stanjem barem jednog od inicijatora u trenutku iniciranja.

- Naziva se *distribuirani snimak*.
- Info. za snimak se može skupiti na jednom proc. i tu se može analizirati.

Aplikacija: detekcija završetka

Algoritam sa markerima (Marker)

35

- Umesto dodavanja ekstra informacije na svaku aplikacionu poruku, umeću se kontrolne poruke („markeri“) u kanale.

- Kod za p_i :

inicijalno $answer = -1$ i $num = 0$

kada stigne aplikaciona poruka:

$num++$; uradi aplikacionu akciju

kada stige marker ili kada se inicira uzimanje snimka:

if $answer = -1$ then

$answer := num$ // p_i -jev deo u konačnom odgovoru

pošalji marker svim susedima

Šta je sa stanjima kanala?

36

- p_i zapisuje sekvencu poruka primljenih od p_j između trenutka kada p_i zapiše svoj odgovor i trenutka kada p_i dobije marker od p_j
- Ovo su poruke u tranzitu od p_j do p_i u isečku koji vraća ovaj algoritam.